

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΥ ΤΗΝ ΓΡΑΦΕΙ Ο ΣΟΥΡΗΣ

Τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου δεκάξη
ζήτ' ὁ Πρίγκηψ λαὸς ἄς φωνάξη.

Ἐγκαλῶσα πενήντα κι' ὀκτώ
καὶ προόδους Ρωμηῶν ὕλακτῶ.

**Ἵστοῦ Πρίγκηπος τὸν ἐρχομό,
ποῦλθε μὲ πόνο καὶ καῦμό.**

Φθάνεις ἀπὸ τὴν Χαλέπα, φθάνεις ἀπὸ τὰ Χανιά,
καὶ καθεὶς θυμᾶται τώρα τοῦ Δεκέμβρη τῆς ἐνιαῖ,
ποῦ τῆς ἁμοιρῆς τῆς σκλάβας πρωτοπάτησες τὴ γῆ,
κι' ἀντιλάλησε κραυγὴ
ἴστα βουνὰ καὶ ἴστα λαγκάδια
καὶ ἴστ' ἀξέχαστα τ' Ἀρκάδια.

Τότε μέσ' ἀπὸ καπνοῦς αἱματοβαμμέν' ἡ σκλάβα
ἴσκόρπισε πορτοκαλιᾶς μ' πρὸς τοῦ Πρίγκηπος τὸ δῖάβα,
τότε τότε ἔξεχασθῆκαν τόσοι χρόνοι συμφορᾶς,
τότ' ἐβρόντησαν πελέκια
καὶ παλληκαριῶν τουφέκια,
κι' ἡ βροντὴ των ἦταν ἦχος πρωτογέννητης χαρᾶς.

Ἐγονάτισε μ' προστά σου κάθε Κρητικὸ καλύβι,
τόξερε πῶς ἡ καρδιά σου τοῦ νησιοῦ τὸν πόθο κρύβει,
τόξερε γι' αὐτὸν καὶ μόνο πῶς πατεῖς τὰ χώματά του
κι' ἔτρεξε μὲ καρδιοκτύπι νὰ σοῦ δώσῃ τ' ἄρματά του.

Τώρα φεύγεις λυπημένος ἀπὸ τὸ νησι τῆς λάβας
ἐπειδὴ τὸ θέλουν ἔτσι νέοι τύραννοι τῆς σκλάβας,
καὶ φωνάζουν παλληκάρια : μὴ μᾶς φύγῃς, ἐδῶ μείνε,
τὸ Ρηγόπουλο τῆς Κρήτης ἡ παρηγοριᾶ μας εἶναι.

Καὶ μικρὰ παιδιὰ καὶ μάνναις καὶ γερόντισαις καὶ γέροι
τρέχουν νὰ σέ χαιρετήσουν μ' ἀγρολούλουδα ἴστο χέρι,
καὶ σὺ μέσα σου πονεῖς, καὶ μὲ βουρκωμένα μάτια
στρέφεις πίσω σου νὰ δῇς τῆς Χαλέπας τὰ Παλάτια.

Καλῶς ἤλθες, καλῶς ἤλθες... μὰ σὰν πᾶς μὲς στοῦ καράβι
μὴν ξεχνᾷς πῶς σ' ἀγαποῦσαν τῶν Δυνάμεων οἱ σκλάβοι,
μὴ τ' ἐκείνο τὸ σπητάκι μὴν ξεχνᾷς τὸ φτωχικὸ,
ποῦ σοῦ τῶδειχν' ἕνας πόθος σὰν Παλάτι μυθικὸ.

Κι' ἂν ποτὲ χαμμιᾶν ἡμέρα μετὰ τόσους χρόνους μαύρους
φέξῃ λευθεριὰ στὴν Κρήτη δίχως ξένους Μινωταύρους,
τῆς παλληκαριᾶς ἡ κόρη μὲ ροδόπλεκτα μαλλιά
πρῶτα πρῶτα θὰ φιλήσῃ τὸ παιδὶ τοῦ Βασιληᾶ.

Βίβλος διπλωματική καὶ κιτρίνη καὶ λευκή.

Θεοτόκης πρὸς Ζαήμην.—Τεῖναι τοῦτα ποῦ μᾶς κάνεις;
μὴ καιρὸ καθόλου χάνης.
Εἶναι χρέος κατεπεῖγον,
ἐν τὴν δόξαν ἀγαπᾶς,
εἰς τὴν Κρήτην μετ' ὀλίγον
μέγας Ἀρμωστής νὰ πᾶς.

Μὴ μᾶς κάνης τὸν βαρὺ
κι' ἄφῃς τὴν Μαδουρῆ,
κι' ἐλ' ἀμέσω, στήν Ἀθήνα, σιγῇ τριτοκομίτη,
νὰ σὲ στείλω με' στήν Κρήτη.

Τρέχουν, φίλε ζηλευτέ,
σημασίας γεγονότα...
ἦλθαν χθὲς οἱ Πρεσβευταὶ
καὶ μοῦ δώσανε τὴν νότα.

Ἀπὸ βραδύς στήν ὄπερ' πῆγα ν' ἀκούσω νόταις
κι' ἄργησα νὰ ξυπνήσω,
κι' ἐπὶ πολὺ μ' ἐπρόσμεναν οἱ Πρέσβεις κεχηγνότες
ὥς ποῦ νὰ ξεκινήσω.

Ἐδῶ κι' ἐκεῖ γυρεύανε νὰ βροῦνε τὸν Κορφιᾶτη,
κι' ἐγὼ δὲν εἶχα σηκωμὸ μέσ' ἀπὸ τὸ κρεβάτι.
Μὲ τὸ μαλὸ μου γύριζα
σὲ χίλια τόσα πράγματα,
καὶ δὸς τοῦ νόταις σφύριζα
μέσ' ἀπὸ μελοδράματα.

Σήκω μοῦ λένε μερικοὶ,
τῆς Μούσης διασῶτα,
ν' ἀκούσης κι' ἄλλη μουσική,
ν' ἀκούσης κι' ἄλλη νότα.

Ἐσηκώθηκα κι' ἐγὼ
δίχως νὰ πολυλογῶ
μὲ τρεχάματα μεγάλα,
ἦπια καὶ καφὲ μὲ γάλα,
κι' ἔτρεξα νὰ βρῶ τοὺς Πρέσβεις τῆς Εὐρώπης ἐκεῖ πέρα
καὶ τοὺς εἶπα καλημέρα.

Τότε μοῦδωσαν τὴν νότα τὴν μεγάλη νὰ διαβάσω
κι' ὅπου πρέπει νὰ τὴν στείλω καὶ νὰ τὴν διαβιβάσω,
καὶ τί κάνεις καὶ πῶς εἶσαι μ' ἐρωτοῦσαν σοβαροί,
καὶ τοὺς εἶπα πῶς ψαρεύεις μὴ χάρ᾽ στήν Μαδουρῆ.

Πρωτ', βράδυ, μεσημέρι,
κι' ἀπὸ τὸνα κι' ἄλλο χέρι
πάντα νόταις, ἀδελφε μου,
ποῦ μισῆς στιγμῆς καιρὸ
δὲν μ' ἀφίνουν νὰ χερῶ
μὲ ραχάτι τὸν καφὲ μου.

Τὴν αὐγὴ ποῦ σηκωθῶ
πρὶν ἀκόμη νὰ ντυθῶ,
τρέξε, Κόντε, μοῦ φωνάζουν, καὶ μὲ νόταις σὲ προσμένουν
τόσοι Πρέσβεις ποῦ σημαίνουν.

Ἐν τῇ μέσῃ τῶν ἀγώνων
νόταις πέρνε, νόταις δίνε,
κι' ἡ ζωὴ μᾶς πᾶ δὲν εἶναι
παρὰ μία νότα μόνον.

Δὲν μοῦ φθάνουν οἱ Μινιστροί, ποῦ μὲ βάζουν σὲ σκέψη
ἔχω τώρα καὶ τοὺς φίλους
τοὺς πολλοὺς καὶ τοὺς ποικίλους,
ποῦ μοῦ στέλλουν κάθε τόσο κάτι νόταις γιὰ ρουσέτι.

Ποίᾳς μουσικῆς μαγεῖα!..
νόταις δ' καθεὶς κρατεῖ,
κι' ὅλοι θέλουν Ὑπουργεῖα,
μὴτ' ἐγὼ δὲν ξέρω τί.

Δὲν εἰδεύρω τί νὰ κάμω,
πῶς τοὺς φίλους νὰ συνδράμω,
πῶς νὰ τοὺς παρηγορήσω
κι' ὅλους νὰ τοὺς διορίσω.

Κι' ἔτσι μοῦρχεται νὰ πᾶω
πρηνηδὸν στὰς σεβαστάς
τὰς Προστάτιδας τοῦ γένους.

Καὶ νὰ τῆς παρκαλέσω
νὰ μοῦ κάνουν Ἀρμωστής
ὅλους τοὺς ἀδικημένους.

Ἔτσι μόνο θὰ γλυτώσω
ἀπὸ νόταις κάθε τόσο,
καὶ παρὰ πονα καὶ λόγια, ποῦ δὲν ἔχουν τελεσιμὸν,
καὶ μοῦ πνίγουν τὸν λαίμω.

Σὺ στήν Μαδουρῆ ψαρεύεις
καὶ γιὰ κόμματα δὲν ρέθεις,
πλὴν σ' ἐμένεα τόσοι φίλοι
ξαναρίχονται σὰν γλάροι,
καὶ μοῦ ψήνουνε στὰ χεῖλη,
κύρ' Ἀλέξανδρε, τὸ ψάρι.

Καὶ λοιπὸν ἀφοῦ τὴν νότα μοῦδωσαν οἱ Πρεσβευταὶ
ποῦ σὲ κάνουν Ἀρμωστή,
'πῆγα καὶ στοῦ Διαδόχου, κύρ' Ἀλέκο λατρευτό,
καὶ τὴν ἔκανα γνωστή.

Κι' ἔπειτα ποῦ λὲς, ψαρᾶ,
'πῆγα νὰ βρῶ σὲ κομμάτι
τὸν Σκουζὲ τὸν διπλωμάτη
νὰ τὰ ποῦμε σοβαρά.

Καὶ κατόπιν ὀμιλίας καὶ μ' ἐκείνον ἐπισήμου
καὶ τὰ μάλιστα χρυσίμου,
ἔστειλα διαταγὰς ἐνοφραγίστους εἰς τὸν Ζῶτο
τὰ «Ψαρᾶ» ν' ἀναχωρήσουν,
κι' ἐκ τῆς Κρήτης νὰ γυρίσουν
μὲ τὸν Ἀρμωστὴ τὸν πρῶτο.

Δὲν ἐπίστευε κανεὶς
φίλος μᾶς ἢ συγγενῆς
μᾶς Δυνάμεις ὑπὲρ τοῦ μουστακαλῆ
θὰ προσνεύσουν εὐμενῶς,

κι' Ἀρμωστής πῶς θὰ σταλῇ
δ' τοσοῦτον σιγανός.

Λοιπὸν κάνε τὸ σταυρὸ σου,
'πὲς στοὺς Πρέσβεις μίλλ μερσί,
καὶ μὴ χάνης τὸν καιρὸ σου
στῆς Λευκάδος τῇ νησί.

Ὅλοι χάσκουν ὀλοένα
καὶ τὸ γένος λαχταρᾷ...
σπεῦσε κι' ὅπ' ἀτμὸν γιὰ σένα
καρτεροῦνε τὰ «Ψαρᾶ».

Κύρ' Ἀλέξανδρε μου, χάρτε
'στῆς Λευκάδος τὴν νησίδα,
κι' ἂν δὲν λησμονήσης φέρε
καὶ μὴ φρέσκη συναγρίδα.

Ὁ Ζαήμης στὸν Κορφιᾶτη...
Θάλλω τώρα σὲ κομμάτι.

Τὸν λαίμωμον τοὺς Πρέσβεις τοὺς εὐχαριστῶ πολὺ,
καὶ κομῶμαι πῶς οἱ φίλοι σὲ ποτίζουνε χολή,
καὶ μὲ τούτους χολοσκάνεις
καὶ δὲν ξέρεις τί νὰ κάνης.

Τὸν γυρεύουν Ὑπουργεῖα, τῆς Βουλῆς Ἀποσπερίτη,
κι' ἂν σὲ πνίγουν ὀλοένα,
τότε στείλε τοὺς σ' ἐμένα
τοὺς τῆς Ἀρμωστείας νὰ τοὺς κάνω μὲς στήν Κρήτη.

Ἀρμωστής λοιπὸν θὰ γίνω κι' Ὑπατος περιωπῆς,
καὶ παρκαλῶ νὰ πᾶς
'στοὺς Μινιστροὺς τοὺς μεγάλους
πῶς θὰ στείλω τρεῖς κεφάλους
'στὸν καθένα χωριστὰ,
κι' ἄλλα ψάρια θαυμαστά
νὰ τὰ κάνουμε βραστά.

Ἐχω καὶ λύπη καὶ χαρὰ
πῶς θὰ μὲ πᾶνε τὰ «Ψαρᾶ»
σὴν Κρήτη τὴν καυμένη,
ποῦ κόσμος μὲ προσμένει.

Χαρὰ, γιὰτὶ σὰν Βασιλῆς θάμαι πολλῶν φοβέρας,
θάχω Παλάτι χάρισμα κι' Ἀλή και Κολονέλους,
καὶ λύπη γιὰτὶ σκέπτομαι πῶς θὰ τὰ βγάλω πέρα
μὲ τοὺς Μιχελιδάκηδες καὶ μὲ τοὺς Βενιζέλους.

Πῶς νὰ πᾶω, Θεοτόκη;
μὴ σκέψῃς ἀπηνής
ὅλο μὲ καταδιώκει
συνεχῶς σὰν Ἑβραῖος.

Εἶναι πρόβλημα μεγάλο
καὶ σπουδαῖος ἀμφιβάλλω
ἂν συμφέρει, κύριέ μου, νὰ δεχθῶ τὴν Ἀρμωστείαν
καὶ τὰ φῶτα μου νὰ φέρω μὲς στήν φλόγουσαν ἐστία.

Θεοτόκης πρὸς Ζαήμην.— Δέξου σὲ παρκαλῶ
κι' εἶναι καὶ γιὰ σὲ καλὸ,
καὶ γιὰ μᾶς καὶ γιὰ τὸ κόμμα
καὶ γιὰ τὴν πατρίδ' ἀκόμα.

νά δεχθῆς τὸν τίτλον τοῦτον,
ὁποῦ χάνουνε τὸν νοῦ των
ὅσοι τὸν ἀκοῦν, βουδέ...
δέξου τον, μολὼν λαβέ.

Μὴ γιὰ τοῦτον ἀπορήσης,
πάρτον δίχως ἀντιρρήσεις,
κι' ἔλα γρήγορα κι' οἱ δὲδὸ νάβγωμε περίπατο,
κι' ὅλοι νά φωνάζουν : νά !
ὁ Πρωθυπουργὸς περνᾷ
μπράτσο μὲ τὸν Ὑπατο.

Ὁ Ζαήμης στὸν Κορφιάτη. — Πῶς νά πᾶω στὸ νησί ;
εὐκολὰ τὸ λές καὶ σὺ,
μὰ σοῦ λέω πῶς μὰ σκέψις βασανίζει τὸ μυαλό μου,
καὶ φοβοῦμαι, κύρ Γεωργάκη, πῶς θά' βρῶ τὸν διάβολό μου.

Κι' ἂν θελήσουν νά μὲ σκάσουν
ὁ Χοβάρτ μὲ τὸν Φατσζώτη,
κι' ἂν σὰν φίδι μὲ δαγκάσουν
καὶ μοῦ πρήξουν τὸ σηκότι ;

Κι' ἂν χαρτιά συχνὰ μοῦ στέλλουν
ξένοι διπλωμάται φίνοι,
κι' ἂν μὲ κάνουν ὅπως θέλουν
πότε τοῦτοι, πότε' ἐκεῖνοι ;

Κι' ἂν δὲν ξημερῶν' ἡμέρα
δίχως μιὰ τρανὴ φοβέρα
τῶν Προξένων, τῶν Μινίστρων,
ἀπειλούντων Αἶμον κι' Ἰστρον ;

Κι' ἂν τοῦ Μόναχο, Κορφιάτη, τοῦ καπνίζῃ νά μαλλώνῃ
καὶ γιὰ χάζι κάθε τόσο τὴν Βουλὴ νά μοῦ βουλώνῃ ;

Κι' ἂν, τοῦ κράτους ἀετὲ,
δὲν μ' ἀκοῦν μὲ τὸ καλὸ,
κι' ὅ μὴ γένοιτο ποτὲ
μ' ἀναγκάσουν νά' μιλῶ ;

Κι' ἂν ὁ Μόναχος, κἂν ἄλλος,
εἴτ' Ἑγγλέζος, εἴτε Γάλλος,
πραξικόπημα τολμήσῃ,
κι' ἂν τὰ πάθῃ, κι' ἂν τὰ μίσῃ
μὲ σαστίσουνε τοῦ κόσμου,
τί θά γίνῃ τότε, φῶς μου ;

Κι' ἂν μὲ κάνουνε νά χάσω καὶ ταῦτά καὶ τὸ καλὸν,
κι' ἂν ἀφρίσουν ἐπὶ τέλους καὶ τεντώσουν τὰ σχοινιά,
καὶ μοῦ ποῦν μ' ἐφ' ὅπλου λόγχην, ὅπως ἔχουν τώρα μάθει,
γι' Ἀρμολογίᾳ ἐδῶ δὲν κάνεις κι' ἀδείασέ μας τὴν γωνιά ;

Κι' ἂν μετὰ καμπόσους μῆνας
μὲ καθίσουν σὲ σκαφίδι,

καὶ γυρίσω στὰς Ἀθήνας
σὰν τὸν κύριο Μπουφίδη ;

Δι' αὐτὰ στὸν πόντον θέλω νά ψαρεύω τὸν γλάυκον
καὶ στὴν Μαδουρῇ προκρίνω
τῆς Λευκάδος ν' ἀπομείνω,
παρὰ ν' ὑβερνήτης τῶν ὁρέων τῶν λευκῶν.

Ἐκ τῶν Ἀρμολογίων τῶν δύο ποιὸν ὁ κόσμος μακάρι
τυχερότερος ποιὸς εἶναι ;
ὁ Ζαήμης ποῦ πηγαίνει, κἂν ὁ Πρίγκηψ ποῦ γυροῖ
σκέψου, Κόντε μου, καὶ κρίνε.

Θεοτόκης πρὸς Ζαήμην. — Τὰ πελάγη τὰ γαλάζια
σοῦ φωνάζουν κι' οἱ γιγαλοὶ
νά μὴν κάνῃς τόσα νάζια,
ζηλευτὲ μουστακαλῆ.

Σπεῦσε κι' ὁ καιρὸς ἐπείγει,
δῶσε πίστιν καὶ σ' ἐμᾶς...
μὴν ἀφήσῃς νά σοῦ φύγῃ
ἕνας τέτοιος λουκουμάς.

Κάθε Δύναμις προστάτις μάθε πῶς δεξί της χεῖρ
δίχως ἄλλο θά σέ κάνῃ,
κι' ἐγὼ τᾶχω καταφέρει
Ἀρμολογίᾳ νά γίνῃς πάνυ.

Καὶ θερμῶς κι' ἐγὼ, μουγγέ,
ποῦμαι Κόντες ντιστεγκέ,
σὲ παρακαλῶ γιὰ τούτῃ τὴν ἐξάριστη τιμὴ
νά μοῦ δώσῃς πληρωμὴ,
καὶ στοὺς φίλους νά συστήσῃς, ὁποῦ λὲν πῶς σ' ἀγαπᾷ
νᾶλθουν στὸ δικό μου κόμμα καὶ στὸν Ράλλη νά μὴ πᾶν.

Ὁ Ζαήμης στὸν Κορφιάτη. — Μετ' ὀλίγον ἀρδύαν
χρέος εἶναι καὶ καθήκον πολιτείας ἐθνικῆς...
πὲς τοῦλάχιστον στοὺς Πρέσβεις νά μ' ἀφήσουνε νὰ πᾶω
καὶ τὰ σύνεργα τὰ τόσα τῆς τρεχούσης ψαρκίᾳ.

Θεοτόκης πρὸς Ζαήμην. — Σοῦ γινε καὶ τούτ' ἡ χάρις
κι' ὅλοι Πρέσβεις ὁμοφώνως ἐπιτρέπουν νά τὰ πᾶς.
Ὡστε πάρε καθήκον, πετονάκι καὶ παραγάδι,
κι' ἔλα γρήγορα νά πᾶς εἰς τὴν θέσιν σου τὴν ἀδείαν.

Καὶ καμπόσαις παικιλίαις,
μ' ἄλλους λόγους ἀγγελίαις.

Διὰ πᾶσαν ἐργασίαν ὁ Ρωμῆος θά σᾶς συστήσῃ
τὸ λαμπρὸν Τυπογραφεῖον Ἑθνοκρατοῦ τοῦ Διονύσιου.
Ὁ, τι τυπωθῇ σὲ τοῦτο βγαίνει πάντα διαλεκτό...
στὴν ὁδὸν τοῦ Πραξιτέλους, αὐτὸν ἀριθμὸς οὐκ.